

Kerkuilen Werkgroep Bevelanden

*Kerkuil in uilengat.
Foto: Hans Molenaar*

JAARVERSLAG 2021

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave

KUWG Bevelanden contactgegevens.....	1
Wie zijn wij.....	2
Het jaar 2021 in vogelvlucht.....	3
Jaarlijkse vergadering.....	3
Broedresultaat 2021.....	3
Overzicht broedresultaten.....	5
Overzicht per gemeente.....	5
informatie en uitleg over 2021.....	6
Timmerdagen.....	7
Bram Korteknie, stopt als controleur.....	7
Activiteiten 2022.....	8
Wat zijn de plannen voor 2022.....	8
Oproep aan nestkastbeheerders.....	8
Algemene kerkuilen informatie.....	8

KUWG Bevelanden contactgegevens

Kerkuilen Werkgroep Bevelanden
Coördinator: Hans Molenaar
Adres: Platschelp 12, 4533 DH Terneuzen
Telefoon: 0115-612008
Mobiel: 06-13290370
Email: h.molenaar@planet.nl

Wie zijn wij.....

Kerkuilen Werkgroep Bevelanden (KUWG-BEV) is een groep vrijwilligers die valt onder de paraplu van de Stichting Kerkuilen Werkgroep Nederland (SKWN).

Doel en werkzaamheden van de SKWN:

Ongeveer 35 jaar geleden zijn een aantal enthousiaste vrijwilligers, onder leiding van Sjoerd Braaksma begonnen met het ophangen en controleren van nestkasten. Dat was ook noodzakelijk, want het aantal broedparen van de kerkuil werd in 1979 op ongeveer 100 geschat. Mede dankzij de inspanningen van de Vereniging Vogelbescherming Nederland is een netwerk van kerkuilenbeschermers ontstaan met een landelijke dekking. Tot 2004 werd het kerkuilenbeschermingswerk gecoördineerd vanuit Vogelbescherming. Eind 2004 is het onder gebracht bij de SKWN.
(Bron: SKWN).

Momenteel hebben wij 13 actieve vrijwilligers die meewerken aan de instandhouding van de kerkuil. Daarnaast zijn er nog enkele mensen die ons op diverse manieren ondersteunen. Deze activiteiten zijn o.a. het ringen van de kerkuil, het beschikbaar stellen van materiaal voor het maken van de nestkasten.

Wie zijn de vrijwilligers:

Dijkhuis, Kees; Flipse, Wilco; Korteknie, Bram; Kristelijn, Johan; Matthijsse, Jack; Molenaar, Hans; Pundert, Sjaak de; Raatjes, Alette; Regt, Jos de; Sinke, Rinus; Stins, Sytze; Tazelaar, Kees en Velde, Jaap van de

De personen/bedrijven en organisaties die ons ondersteunen:

Peter Boelee, bevoegd kerkuil ringer.

Praxis Renesse en BPG de Schouwse uit Renesse.

Het jaar 2021 in vogelvlucht.

Het seizoen 2021 is voorbij en dan is het weer tijd om terug te kijken naar het afgelopen seizoen, wat is er allemaal gebeurd en gedaan en hoe heeft de kerkuil zich gehouden in ons werkgebied Bevelanden.

In het laatste jaarverslag (over 2020) had ik aangekondigd dat het toen mijn laatste jaarverslag zou zijn. Gehoopt was dat iemand anders de rol van coördinator zou overnemen. U begrijpt het al, dat is dus niet gelukt. Omdat ik de werkgroep en de nestkastbeheerders niet de resultaten van de Bevelanden wilde onthouden ben ik weer in de pen geklommen met als resultaat dit jaarverslag.

Ik ga dan ook niet meer zeggen dat dit mijn laatste zal zijn.

We wachten het gewoon verder af.

JAARLIJKSE VERGADERING.

Vanwege Covid-19 zijn wij in 2021 niet bijeen geweest.

Normaliter zou op deze jaarlijkse vergadering terug worden gekeken naar het voorgaande jaar 2020, broedresultaat van de kerkuil en onze activiteiten in het algemeen en wordt het seizoen 2021 geopend. Dit alles onder het genot van koffie en koek.

Ook het uitwisselen van informatie en ideeën bleef beperkt tot uitwisseling via telefoon en/of email.

Gelukkig hebben we, op een enkele uitzondering na, geen beperkingen ondervonden voor het controlewerk.

Voor de enkele uitzondering zijn alternatieven ingezet om toch verder te kunnen.

Covid-19 heeft ons dan ook geen grote problemen opgeleverd.

BROEDRESULTAAT 2021.

Dit zijn altijd weer de gegevens waar we naar uitkijken.

Om meteen maar verwachting te temperen, de aanvang van het broedseizoen was ronduit slecht. In februari een paar dagen sneeuw gehad. Hier kan de kerkuil al helemaal niet mee overweg omdat voedsel zoeken dan toch wel een hels karwei wordt en dat kan hooguit 2-3 dagen duren. Resultaat, redelijk wat meldingen van dood gevonden kerkuilen. Problematisch omdat net in deze periode de koppels opnieuw herenigd worden en de meeste kerkuilen hun verblijfplaats hebben gevonden. Dit betekent dat de er redelijk wat koppels uit elkaar zijn gevallen en dat van een broedsel geen sprake zal zijn.

Dan komt de maand mei. Regen en nog eens regen met als gevolg verzadigde (landbouw) gronden. De voedsel voorziening van de kerkuil is hierdoor sterk gereduceerd voor die kerkuilen die hun voedsel "buitenshuis" moet zoeken.

Bij aanvang van de controles (juni) werd het gevoel bevestigd, enkele controleurs wisten te melden:

- Weinig paren kerkuil die aan het broeden waren, of zelfs al gestopt met broeden.
- De weinig aanwezige legsels waren klein. Een gemiddeld legsel had 2 eieren waar 4 eieren normaal is.

En toen kwam het najaar (september/oktober) met de tweede controle ronde. Deze controle ronde wordt gebruik voor een nacontrole van het eerste broedsel (kijken of alles is uitgevlogen) en controle op een mogelijk tweede broedsel. Nu is het aantal tweede broedsels in onze regio altijd zeer beperkt in aantal, maar 2021 laat een stijging zijn van 1 naar 4 broedsels.

Hierbij durft ik wel de opmerking te maken dat dit een te laag cijfers is. Meerdere oorzaken hebben ertoe bijgedragen dat de tweede controle van de nestkasten niet optimaal is geweest en ook achtergebleven is t.o.v. andere jaren.

Ben zelf in de gelukkige positie dat ik al jaren de regio's Bevelanden en Zeeuws-Vlaanderen goed kan vergelijken. Al jaren geven beide regio's eenzelfde patroon in het aantal broedparen.

In 2021 is, in Zeeuws-Vlaanderen, door ervaring bij de aanvang van de tweede controles door meerdere controleurs meer dan gebruikelijk de tweede controle uitgevoerd. En wat heeft dat aangetoond:

- Meer dan gebruikelijke aantallen tweede broedsels.
- Veel eerste broedsels in deze controle periode.

De kerkuil lijkt zijn (hoofd)seizoen van broeden te hebben verschoven van mei/juni naar sep/okt. Ook in Zeeuws-Vlaanderen was de aanvang van het broedseizoen slecht te noemen maar met de uitgebreide tweede controles was het uiteindelijke resultaat over het hele jaar vergelijkbaar met het jaar 2020.

Daarom is mijn melding dat de cijfers voor Bevelanden 2021 te laag zijn enigszins te rechtvaardigen, maar de vastgestelde cijfers zijn en blijven bepalend voor onze jaarlijkse gegevens.

KERKUILEN WERKGROEP – BEVELANDEN

OVERZICHT BROEDRESULTATEN.

	2017	2018	2019	2020	2021
Algemene info					
aantal nestkasten	167	176	170	175	171
aantal gecontroleerde nestkasten	155	159	163	156	150
aantal wildnesten	4	3	7	1	1
Geen broedgevallen					
KU - solitair aanwezig	9	13	9	10	6
KU - paar aanwezig, geen broedgeval	8	11	7	4	4
1e broedsel					
aantal nestkasten succesvol	39	43	62	61	46
aantal nestkasten mislukt	9	8	7	1	5
aantal uitgevlogen juvenielen	111	116	241	179	109
aantal geringd	56	25	80	28	19
2e broedsel					
aantal nestkasten succesvol	0	1	10	1	4
aantal nestkasten mislukt	3	1	1	0	0
aantal uitgevlogen juvenielen	0	1	34	2	10
aantal geringd	0	0	15	0	0
Diversen					
nestkast bezet door Holenduif	5	1	0	0	9
nestkast bezet door Kauw	0	2	1	0	8
nestkast bezet door Torenvalk	-	-	1	1	0

‘-’ betekent geen gegevens bekend.

OVERZICHT PER GEMEENTE

Een overzicht van het aantal 1^e en 2^e broedgevallen (succesvol en mislukte) per gemeente.

	2017	2018	2019	2020	2021
Borssele	23	24	35	32	26
Goes	7	4	7	4	6
Kapelle	6	6	11	7	5
Noord-Bevelanden	9	9	13	12	8
Reimerswaal	6	13	14	8	10
Totaal	51	56	80	63	55

KERKUILEN WERKGROEP – BEVELANDEN

INFORMATIE EN UITLEG OVER 2021.

Algemeen:

Het aantal nestkasten is in totaliteit t.o.v. 2020 iets afgenomen.

Met de beperkingen van Covid-19 zijn we er toch nog in geslaagd om 87% van de nestkasten minimaal een keer te controleren (soms met hulp van de eigenaren).

Bezette nestkasten zonder te broeden.

Het aantal solitair en/of niet broedend paar kerkuil(en) heeft geen invloed op de aantallen broedgevallen. Deze specifieke cijfers geven samen met de broedgevallen wel een goed beeld van de bezettingsgraad van de nestkasten.

Gemeten over het aantal gecontroleerde nestkasten is ruim 40% van de nestkasten in gebruik. Het streefgetal is dat de bezettingsgraad rond 50% moet zijn voor een goede verdeling in de bezetting van de nestkasten.

Broedsels.

Het aantal eerste succesvolle broedgevallen is behoorlijk gedaald en daarnaast een behoorlijke stijging van het aantal mislukte broedgevallen. Het aantal tweede broedgevallen is gestegen. Zie uitleg hierboven over het verloop.

Het totaal aantal uitgevlogen juvenielen is gedaald van 181 naar 119. Dit zagen we in het begin van seizoen al gebeuren dus niet echt een verrassing.

Het aantal geringde kerkuilen is afgenomen van 28 naar 19.

Een belangrijk gegeven voor het succes van de kerkuil is het aantal uitgevlogen juvenielen per succesvol broedsel.

	2017	2018	2019	2020	2021
1 ^e broedsel	2,85	2,70	3,89	2,93	2,37
2 ^e broedsel		1,00	3,40	2,00	2,50

Diversen:

Al meerdere jaren houden we ook de nestkasten bij die gebruikt worden door andere soorten zoals de holenduif en kauw.

Over 2021 is het aantal nestkasten bezet door kauw en holenduif sterk gestegen. Hierbij moet ik voorlopig wel de opmerking maken dat er mogelijk een "foutje" zit in de eerdere rapportage. Dit is pas onlangs ontdekt en moet het nog verder uitzoeken. Het kan dus zijn dat de aantallen kauw en holenduif in andere jaren te laag is overgenomen.

TIMMERDAGEN.

In 2021 is er geen timmerdag geweest, o.a. de Covid-19 beperkingen maakte dit onmogelijk. Alternatieven zijn ingezet om toch nog kerkuil nestkasten uit te delen als dat nodig was.

Dank gaat uit naar Praxis Renesse en BPG de Schouwse uit Renesse voor het tegen speciaal tarief leveren en zagen van het materiaal voor de nestkasten.

BRAM KORTEKNIE, STOPT ALS CONTROLEUR.

Ook onze werkgroep heeft een redelijke hoge gemiddelde leeftijd en dat heeft op den duur zijn consequenties. Het is dan niet geheel onverwachts maar in het komende jaar zal Bram zijn rol als controleur niet meer uitvoeren. Meerdere redenen zijn er dat Bram heeft aangegeven hiermee te willen stoppen.

Jammer maar te begrijpen, en we willen Bram dan ook zeer bedanken voor het jarenlange controle werk dat hij heeft gedaan binnen de Kerkuilen Werkgroep Bevelanden.

Is Bram dan niet meer beschikbaar voor ons, jawel zie onder.

In overleg blijft Bram beschikbaar binnen de groep en gaat nieuwe mensen en kasteigenaren begeleiden in het werk als controleur. Zijn ervaring zal goed gebruikt worden.

Activiteiten 2022

WAT ZIJN DE PLANNEN VOOR 2022.

- Onze gebruikelijk jaarvergadering is ongewis gezien de omstandigheden.
- Vanwege het stoppen van Bram Korteknie zal de controle van "zijn" nestkasten herverdeeld moeten worden.
- Nestkasten controleren op aanwezigheid van de kerkuil.
- Informatie verzamelen over het broedsucces en bezetting van de nestkasten.
- Uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden aan de nestkasten.

EN natuurlijk genieten van al onze activiteiten ter bescherming van de kerkuil.

En niet te vergeten, op zoek naar nieuwe controleurs.

Het lijkt erop dat we twee nieuwe controleurs erbij krijgen die we zullen gaan inwerken.

OPROEP AAN NESTKASTBEHEERDERS.

Een oproep aan de nestkastbeheerders om bij een sloop, verbouwing, asbest sanering e.d., van de schuur waarin een kerkuil nestkast is gevestigd ons tijdig te contacteren. Hierdoor hebben wij de gelegenheid om naar alternatieven te kijken voor de nestkast om de geplande werkzaamheden niet in de weg te zitten.

ALGEMENE KERKUILEN INFORMATIE.

Voor meer informatie over de kerkuil in het algemeen kunt u terecht op:

www.kerkuil.com

Hier kunt u zich ook aanmelden (einde van de pagina) voor de gratis digitale nieuwsbrief.

Opgemaakt door Hans Molenaar (©).
februari 2022.